

KOSKELO

Selkämeren kansallispuiston uutiskirje 3/2014

Joutsenia auringonlaskussa Säpin edustalla. Kuva: Metsähallitus

SELKÄMEREN KANSALLISPUISTON VAUHDIKAS KESÄ ON KÄÄNTYNYT SYKSYYN

Alkuun melko kolea ja lopulta helteinen kesä on viimein kääntynyt syksyyn. Selkämeren kansallispuiston kesään mahtui paljon työtä ja monia tapahtumia. Viime Koskelossa kerrottiin Munakarın kalamajan kunnostuskurssista. Kalamajan kunnostus on edelleen hieman kesken. Laiturin edustan kivet kuitenkin poistetaan lähiaikoina.

Kunnostuskurssin jälkeen Selkämerellä tehtiin töitä kansainvälisin voimin vapaaehtoistyöleirillä Säpissä, vietettiin edellisvuosien tapaan kansainvälistä majakkapäivää Säpissä, Isossakarissa ja Kylmäpihlajassa, sekä järjestettiin siivoustalkoot, joissa siivottiin roskia eri puolilta kansallispuistoa. Lisäksi Selkämeren kansallispuisto oli esillä SuomiAreena-tapahtuman kansalaistorilla heinäkuussa Metsähallituksen luontopalveluiden pisteellä. Myös luontoinventointeja saatiin kesäaikana tehtyä runsaasti. Syyskuussa Idän Rähän kalamaja Porissa kunnostettiin yhdessä Selkämeren kansallispuiston ystävien kanssa. Tästä kaikesta, sekä tulevista tapahtumista kertoo tämä Koskelon syysnumero.

Uutiskirje Koskelon sisällöksi ovat erittäin tervetulleita kaikkien toimijoiden uutiset. Halutessasi tiedottaa oman organisaatiosi ajankohtaisista asioista seuraavassa Koskelossa, ota yhteyttä viimeistään 29.10.2014. Seuraava Koskelo ilmestyy loppuvuodesta.

Mikäli et halua jatkossa saada Koskeloa tai haluat lisätä sen jakeluun uuden organisaation tai henkilön, ota yhteyttä Koskelon toimittajiin, emma.rautava@metsa.fi, puh. 040 673 1057 tai minna.uusiniitty-kivimaki@metsa.fi, puh. 040 483 6006.

MATKAILUYRITTÄJÄ, LÄHDE MUKAAN OPINTO- JA IDEOIMISMATKALLE SAARISTOMERELLE!

Retki alkaa torstaina 25.9. aamulla Porista, ja päättyy perjantaina 26.9. illansuussa takaisin Poriin.

Kahden päivän aikana tutustutaan bussilla, lossilla ja veneellä liikkuen Saaristo meren kansallispuistoon ja sen lähialueisiin, sekä erityisesti alueella toimiviin erilaisiin matkailu-, majoitus- ja ravitsemusyrityksiin. Asioita opitaan ja kokemuksia vaihdetaan puolin ja toisin. Yhdessä keskustellaan tulevaisuuden haasteista ja mahdollisuuksista. Torstaina myös saunotaan, syödään

Kuva: Minna Uusiniitty-Kivimäki, Metsähallitus

illallista ja nukutaan mukavasti Korpoströmin Saaristokeskuksessa.

Retki on osa Selkämeren arvojen ja mahdollisuuksien välittäminen luontomatkailuyrittäjille -hanketta, sekä jatkoa keväällä 2014 järjestetyille koulutustilaisuuksille. Retki on matkailuyrittäjille maksuton. Retkelle voivat osallistua myös muut Selkämeren alueen matkailun parissa työskentelevät. Muilta kuin matkailuyrittäjiltä voidaan kuitenkin joutua perimään matkasta korvaus, arviolta 50–100 euroa. Luku tarkentuu ennen matkaa, ja se riippuu osallistuvien matkailuyritysten määrästä.

Tarkemman ohjelman saat halutessasi sähköpostitse Metsähallituksen suunnittelija Emma Rautavalta. Hänelle voi myös ilmoittautua mukaan retkelle, joko puhelimitse numeroon 040 673 1057, tai sähköpostilla osoitteeseen emma.rautava@metsa.fi, viimeistään sunnuntaihin 21.9.2014 mennessä.

METSÄHALLITUKSEN UUSI SELVITYS KERTOO: KANSALLISPUISTO- JA ERÄRETKET KAMPITTAVAT STRESSIN

Tuoreen selvityksen mukaan onnellisuus ja elinvoimaisuus kohenevat retkillä Suomen kansallispuistoihin ja muihin laadukkaisiin luontokohteisiin. Luontoretki rauhoittaa mieltä, torjuu alakuloa ja stressiä sekä saa unohtamaan arjen murheet. Koetut terveyshyödyt olivat sitä suuremmat, mitä pidempään luonto- tai eräretkellä viihdyttiin. Luontoilun psyykkisiä, sosiaalisia ja fyysisiä vaikutuksia ei ole ennen selvitetty Suomessa näin laajasti. Voit lukea aiheesta lisää tästä linkistä, josta löytyvät myös uudet selvitykset:

<http://www.luontoon.fi/Ajankohtaista/uutiset/Sivut/Kansallispuistoretketkampittavatstressin.aspx>

Kuva: Minna Uusiniitty-Kivimäki, Metsähallitus

SELKÄMEREN KANSALLISPUISTO ON NOIDANLUKKOJEN TURVAPAikka

Metsähallitus kartoitti kesällä Selkämeren alueen uhanalaista kasvilajistoa. Kartoituksia tehtiin kuuden kunnan alueella, yhteensä 22 saarella ja kolmella rannikkoalueella.

Havaintoja kertyi 15 uhanalaisesta tai silmällä pidettävästä putkilokasvilajista. Esimerkiksi Ouran saaristosta Merikarvialta oli tiedossa runsaasti vanhoja noidanlukko havaintoja, mutta esiintymien oli pelätty hävinneen laidunkäytön loputtua. Tämän kesän etsinnät osoittivat kuitenkin, että Ourassa kasvaa yhä jopa viittä noidanlukkolajia. Yksi näistä on erittäin uhanalainen saunionoidanlukko, joka oli tiettävästi havaittu Satakunnassa edellisen kerran vuonna 1983. Uudenkaupungin Putsaaresta

Vaarantunut pohjanoidanlukko Säpissä.
Kuva: Jukka Mattlar/Metsähallitus

löytyi myös saunionoidanlukkua sekä vaarantuneeksi luokiteltua tähkämaitikkaa. Luvian Säpin majakka pihalla laskettiin kasvavan noin 1 200 ketonoidanlukkua.

Noidanlukkoesiintymiä löytyi kesän kartoituksissa yhteensä 16, joista 8 oli ennen tuntemattomia. Pääosa esiintymistä vaatii luonnonhoitotoimia säilyäkseen. Tämän vuoden lopussa valmistuvassa luonnonhoidon yleissuunnitelmassa nostetaan esiin Selkämeren alueen kiireellisimmät hoitokohteet ja luonnonhoidon tavoitteet tuleville kymmenelle vuodelle.

Lisätietoja:

Uhanalaiset lajit: luontokartoittaja Jukka Mattlar, jukka.mattlar@metsa.fi, puh. 040 153 2448

Luonnonhoidon suunnittelu: suunnittelija Tiina Jalkanen, tiina.jalkanen@metsa.fi, puh. 040 653 7904

TUNNELMIA KESÄN JA ALKUSYKSYN TAPAHTUMISTA

Kansainvälisellä vapaaehtoistyöleirillä Säpissä korjattiin kattoja ja raivattiin katajaa

Kesä-heinäkuun vaihteessa Luvian Säpin majakkasaarella järjestettiin vapaaehtoistyöleiri yhteistyössä Kansainvälinen vapaaehtoistyö ry:n kanssa. Kymmenen kansainvälistä työntekijää ahkeroi Säpissä kahden viikon ajan. Vapaaehtoiset Ranskasta, Sveitsistä, Tsekistä, Espanjasta, Serbiasta ja Afganistanista tulleet maahanmuuttajat kunnostivat majakkamestarin talon kattoa ja portaikon, tervasivat uuden keittokatoksen sekä raivasivat umpeenkasvaneeilta rantaniityltä muun muassa katajaa ja niittivät majakka pihalta heinää mufloneiden ruoaksi. Leirin töiden ohella nautittiin myös hyvästä ruuasta, musisoinnista iltanuotiolla sekä kunnon

Leiriporukka koossa. Kuva: Metsähallitus

puusaunasta. Leiriläiset oppivat lisäksi paljon asioita Säpin historiasta ja luonnosta niin töiden ohella kuin saarikierroksella. Lisäksi tehtiin retki Poriin ja Yyterin sannoille. Valokuvia leiriltä voi ihailia Säpin rannanpuoleisessa kuivakäymälässä, jonne toteutettiin valokuvanäyttely leirin kuvista. Leiri järjestettiin osana Selkämeren luonnonhoidon ja kulttuuriperinnön hoidon suunnittelu ja toteutus hanketta (SeLuKu, EAKR).

Voit lukea erään leiriläisen kirjoittaman blogikirjoituksen leiristä kuvien kera Metsähallituksen kulttuuriperinnönhoidon Luonto ja kulttuuri -blogista tästä linkistä:

www.luontojakulttuuri.wordpress.com/2014/09/01/kuulumisia-sapin-vapaaehtoistyoleirilta/

Retkitohtori vieraili Porin SuomiAreenalla heinäkuussa

Metsähallituksen luontopalveluiden retkitohtori jakoi luonnollisia reseptejä SuomiAreena-tapahtumassa heinäkuussa. Retkitohtori määräsi lääkkeeksi muun muassa retkiä Selkämeren kansallispuistoon tai Saloon, tulevaan Teijon kansallispuistoon. Metsähallituksen luontopalveluiden pisteellä Porin torilla pääsi myös ihailemaan majakkasaarta tai nauttimaan tiheän metsän katveessa makkaraa ja nokipannukahvia. Selkämeren kansallispuisto oli pisteellä näkyvästi esillä.

Kuva: Minna Uusiniitty-Kivimäki, Metsähallitus

Voit katsoa tunnelmia videolta SuomiAreenan kansalaistorilta tästä linkistä:

www.youtube.com/watch?v=yhnXjzkixk0

Kuva: Minna Uusiniitty-Kivimäki, Metsähallitus

Majakkapäivänä Selkämeren majakkasaaret täyttyivät vierailijoista

Suosittua majakkapäivää vietettiin jälleen aurinkoisessa säässä Selkämeren majakoilla, Säpissä, Isossakarissa ja Kylmäpihlajassa. Säpin kuljetukset täyttyivät nopeaan tahtiin, ja tavallista enemmän vierailijoita oli myös Kylmäpihlajassa. Väkeä oli tullut majakoihin tutustumaan kauempaakin, mm. Tampereelta ja Forssasta. Majakkasaariin ja majakoihin vierailijat tutustuivat opastetusti, ja mukana menossa oli myös radioamatöörejä ja Suomen majakkaseuran väkeä. Majakkapäivä on alun perin ollut radioamatöörien teemapäivä, mutta se on laajentunut koskemaan majakkakulttuurin ja majakkasaariemme tunnetuksi tekemistä. Majakkapäivä oli Satakunnan puolella osa Selkämeren Helmet Satakunnassa -hanketta (EAKR).

Siivoustalkoissa ahkerointiin puhtaamman luonnon puolesta

Suomen luonnon päivän roskiensiivoustalkoot vietettiin sateisen viikon jälkeen poutaisessa ja aurinkoisessa säässä lauantaina 30.8.2014.

Metsähallituksen järjestämiin talkoisiin lähdettiin Reposaaresta kohti Iso-Enskeriä, josta siivoiltiin pois muun muassa meren tuomia jätteitä, kuten styroksia, muovikanistereita ja köydenpätkiä. Iso-Enskerissä nautittiin myös eväät ja

nokipannukahvit, jonka jälkeen porukka suuntasi vielä läheiseen Munakariin ihaillemaan korjausrakentamisen kurssilla kunnostettua kalamajaa ja takarannan kalliolta avautuvaa upeaa merimaisemaa. Koko kansallispuiston laajuisissa talkoissa siivottiin Iso-Enskerin lisäksi myös muun muassa Luvian Säpissä ja Uudenkaupungin Liesluodossa. Liesluodossa talkoojärjestäjinä sunnuntaina 31.8.2014 toimivat Selkämeren kansallispuiston ystävät ry, Uudenkaupungin ympäristöyhdistys ja

Kuva: Ilmo Suikkanen

Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri. Talkoissa oli mukana toistakymmentä henkilöä, ja siivoamisen ohella tutustuttiin myös alueen luontoon. Kaiken kaikkiaan siivoustalkoissa liikkui kahdeksassa paikassa eri puolilla puistoa yhteensä noin 40 henkilöä. Talkoot olivat Satakunnan puolella osa Selkämeren Helmet Satakunnassa -hanketta (EAKR).

Suuri ja lämmin kiitos kaikille teille, jotka olitte mukana siivoamassa roskia puhtaamman kansallispuiston puolesta!

Idän Rähän kalamajaa kunnostettiin yhdessä Selkämeren kansallispuiston ystävien kanssa

Metsähallitus ja Selkämeren kansallispuiston ystävät ry yhdistivät voimansa, ja kunnostivat talkoissa huonokuntoista Idän Rähän kalamajaa, joka on monelle merenkävijälle tuttu maamerkki. Idän Rähän saari sijaitsee Selkämeren kansallispuistossa Porin edustalla, Viasvedenlahden suulla. Kalamajan kunnostustalkoot järjestettiin osana Euroopan kulttuuriympäristöpäiviä, joiden teemana oli tänä vuonna näkymätön kulttuuriympäristö. Kalamajojen säilymisen varmistaminen niitä

Kuva: Minna Uusiniitty-Kivimäki, Metsähallitus

Kuva: Laura Lehtonen/Metsähallitus

kunnostamalla tuo omalta osaltaan saariston kalastuskulttuuriperinnön ympäristöjä näkyväksi. Talkoissa korjattiin kalamajan kattoa, ikkunoita ja ulkolaudoitusta. Kunnostukset varmistavat, että kalamaja tulee jatkossakin olemaan osa Selkämeren kansallispuiston maisemaa ja kulttuuriympäristöä. Kunnostukset olivat myös osa Selkämeren kansallispuiston luonnonhoidon ja kulttuuriperinnön hoidon suunnittelu ja toteutus -hanketta (SeLuKu, EAKR).

SATAKUNNAN ÄÄNIMAISEMAKYSELYN SATOA

Heinäkuussa Satakuntaliitto tiedusteli satakuntalaisilta kokemuksia äänimaisemista karttapohjaisella internetkyselyllä. Nyt äänikyselyn tuloksista on julkaistu raportti. Kyselyyn vastanneet pitivät äänimaisemien kartoittamista tärkeänä asiana. Mieluisia äänimaisemia olivat ainakin luonnon äänet, kuten meren kohina ja lintujen laulu. Selkämeren ääniympäristöt nousivat kyselyssä esiin mieluisina ja paljon mainintoja saaneena. Lue lisää osoitteesta: www.satakuntaliitto.fi/aanikysely.

UUSI LUONTOREITTI AVAA PALAN KAUNEINTA YYTERIÄ, TERVETULOA TUTUSTUMAAN 27.9.2014!

Porin kaupungin ympäristövirasto on rakentanut luontoreitin yhdistämään Yyterinniemen luontokohteet ainutlaatuisiksi kokonaisuudeksi. Reitti yhdistää Yyterin dyynialueen, linnustostaan tunnetut Yyterin lietteet sekä Selkämeren kansallispuiston.

Avajaisia vietetään lauantaina 27.9. kello 11 alkaen. Avajaisissa valittavana on kaksi eripituista mahdollisuutta tutustua reittiin. Lähtö tapahtuu Huhtalan luontolavan parkkipaikalta osoitteesta Huhtalanraitti 206. Kuljemme yhdessä noin kolmen kilometrinmatkan Yyterin lietteiden uudelle luontolavalle, jossa kahvi ja välipalatarjoilu. Lavalta voi palata takaisin Huhtalan parkkipaikalle, josta bussikuljetus lähtee kohti keskustaa kello 13. Vaihtoehtoisesti voi jatkaa koko reitin opastetusti aina Yyterin sannoille, josta bussikuljetus takaisin Huhtalaan tai Porin keskustaan. Matkaa pidemmälle reitille tulee noin 8 km, Yyteriin saavutaan noin kello 15.

Ympäristövirasto tarjoaa bussikuljetuksen kaupungin keskustasta Yyteriin ja takaisin sekä lyhyemmän että pidemmän matkan valitseville. Ilmoittautumiset bussikuljetuksiin torstaihin 25.9 kello 16 mennessä ympäristövirastoon, puh. (02) 621 1212 tai ymparistovirasto@pori.fi.

Bussikuljetukset lähtevät Ympäristöviraston edestä osoitteesta Valtakatu 11 kello 10.15. Paluu takaisin samaan paikkaan

lyhyemmän reitin valinneille noin kello 13.30 ja pidemmän valinneille noin kello 15.30.

Omalla kyydillä avajaisiin saapuvien ei tarvitse ilmoittautua.

Lisätiedot:

Antti Mäkelä, projektipäällikkö,
Porin kaupungin ympäristövirasto,
puh. 044 701 7052

SATA MATKAA MAALLE -HANKKEEN TULEVIA TAPAHTUMIA

Maaseutumatkailuyrittäjien verkostoitumisbussikierrokset:

Tarkoituksena on tutustua Satakuntalaisiin matkailukohteisiin ja samalla luoda uusia verkostoja yrittäjien ja muiden matkailutoimijoiden välille.

(16.9.2014 Rauma, Pori → Kankaanpää, Jämi)

17.9.2014 Merikarvia → Kokemäenjokilaakso, Pyhäjärviseu

6.10.2014 Kankaanpää, Jämi → Pori, Rauma

7.10.2014 Kokemäenjokilaakso, Pyhäjärviseu → Merikarvia

Ilmoittautuminen Anna Pentikäiselle (yhteystiedot alla).

Hinnoittelun ja kannattavuuden työpajat maaseutumatkailuyrittäjille:

Hinnoittelutyöpajoissa saadaan paljon hyödyllistä tietoa mm. matkailupakettien hinnoittelusta ja hinnoitellaan suunnitteilla olevia tuotteita. Hinnoittelutyöpajojen vetäjänä toimii lehtori Marja-Liisa Jullenmaa Satakunnan ammattikorkeakoulusta.

ke 8.10. kello 15 -19 Hinnoittelutyöpaja Etelä-Satakunta, Huittinen

ti 28.10 kello 15 – 19 Hinnoittelutyöpaja Pohjois-Satakunta, Kankaanpää

to 30.10 kello 15 – 19 Hinnoittelutyöpaja Rannikko-Satakunta, Pori

Matkailusta tuloja maaseudulle -seminaari

Seminaariin voivat osallistua maaseutumatkailuyrittäjät, maaseutukuntien ja -kaupunkien virkamiehet ja luottamushenkilöt sekä muut maaseutumatkailusta kiinnostuneet toimijat.

Seminaari järjestetään torstaina 16.10.2014 klo: 12.00–16.00 Satakunnan ammattikorkeakoulussa, (Tiedepuisto A, 28600 Pori)

Sitovat ilmoittautumiset tilaisuuteen 10.10. mennessä:

<https://elomake.samk.fi/lomakkeet/3473/lomake.html> tai Anna Pentikäiselle.

"Iltakaronkka"/verkostoitumisilta satakuntalaisille matkailuyrittäjille ja -toimijoille

Torstaina 16.10.2014 klo 17 alkaen saunomista, tutustumista ja rentoa yhdessäoloa Anttooran lomakylässä, Porissa.

Lisätiedot sekä tilaisuuksien tarkemmat aikataulut ja ohjelmat saat sähköpostitse Anna Pentikäiseltä, anna.2.pentikainen@samk.fi tai puhelimitse numerosta 044 710 3390

MINUSTAKO KALASTUSOPAS?

Infotilaisuus kalastusoppaan työstä Säskylän Kristallirannassa torstaina 9.10. klo 16–20. Kouluttajina kokeneita kalastusoppaita sekä ammattiohjaaja Livia opettajia. Aiheina ovat mm. kalastusoppaan arki, sekä vesillä liikkumiseen ja oppaana toimimiseen tarvittavat luvat ja lainsäädäntö. Tilaisuus on ilmainen. Tilaisuuden järjestävät Karhuseudun, Ravakan ja Pyhäjärvisuon alueen kalastusmatkailuhankkeet. Tarjolla kahvia ja suolaista!

Lisätietoja: Marja Kares-Oksman, toiminnanjohtaja, puh. 044 5342990, www.pyhajarviseu.net